

ramon llull:

«Ha mester paraules e llibres»

La influència que Ramon Llull ha exercit al llarg dels segles s'observa especialment en els fons bibliogràfics que ens n'han arribat. En localitzem més enllà, no ja del domini lingüístic català, sinó de la geografia europea. París, Roma, evidentment Palma, Munic, Berlín, Florència, Milà, Madrid, Londres, però també Nova York, Filadèlfia o El Caire, es troben entre les més de cent cinquanta ciutats d'arreu del món que acullen fons lul·lians a les seves biblioteques. Sovint el nombre de testimonis manuscrits o impresos que s'hi preserven és reduït, però en algunes ocasions —sobretot en les quatre primeres ciutats citades— el llegat lul·lià hi té unes dimensions certament notables.

La Biblioteca de Catalunya, amb una quarantena de manuscrits i una rica col·lecció d'incunables i impresos, amb obres de Llull i de seguidors seus, situa Barcelona en un lloc destacat del rànquing de ciutats que custodien obres lul·lianes. Els fons de la Biblioteca són representatius de diverses etapes i facetes de la biografia intel·lectual del beat, i així mateix de la seva posteritat, especialment a partir de mitjan segle XIV.

Entre els manuscrits medievals, s'hi compten obres escrites en català destinades principalment a lectors laics, com el *Llibre de contemplació*, el *Llibre de l'orde de cavalleria* o la *Doctrina pueril*, i també obres poètiques i sermons; hi ha així mateix títols en llatí sobre qüestions científiques i vinculades a la seva Art, el sistema que va idear per argumentar la fe cristiana, com l'*Ars compendiosa inveniendi veritatem* o bé la *Taula general*.

La circulació de l'obra autèntica de Ramon Llull és indeslligable de la d'una extensa col·lecció de llibres apòcrifs. A la Biblioteca de Catalunya se'n conserven diversos exemples, sobretot de tema alquímic, una disciplina que Llull rebutjava explícitament. Durant molts segles, però, centenars de lectors van llegir el corpus lul·lià, compost per obres seves i per d'altres de falsament atribuïdes, com si d'un únic tot es tractés.

La riquesa dels fons impresos lul·lians que es custodien a la Biblioteca és innegable. Hi trobem des d'un incunable de l'*Ars generalis ultima* publicat a Venècia l'any 1480 fins a les investigacions més recents sobre l'obra del beat Ramon, amb algunes fites remarcables, com el *Blaquerna* aparegut a València l'any 1521, o bé els vuit volums de l'edició de l'obra llatina del beat impresa a Magúncia entre 1721 i 1743.

Contràriament a l'interès pel seu pensament, indiscutible al llarg dels segles, la influència literària de Llull és menys evident. Això no ha impedit que alguns autors destacats, de Joanot Martorell a Jacint Verdaguer, s'hi hagin inspirat en compondre la pròpia obra.

JOAN SANTANACH UNIVERSITAT DE BARCELONA

• Retaule de Joan Desí: taula i gravat amb el retaule sencer
• Jean Baptiste du SOLLIER. *Acta B. Raymundi Lullii* ... Collecta, digesta et illustrata a Joanne Baptista Sollerio ... Antuerpiae: typis Viduae Petri Jacobs, 1708
Top.: Mar. 184-Fol.

1. Els testimonis medievals

Després de la mort de Ramon Llull (1232/3-1315/6), els seus textos van continuar transmetent-se àmpliament. Llull havia escrit més de dues-centes seixanta obres. Els seus seguidors van diversificar-se. Aviat van començar a circular llibres d'altres autors sota el seu nom. Amb els anys, el conjunt d'obres apòcrifes (alquímiques, cabalístiques i d'altra naturalesa) va incrementar-se fins a doblar el nombre de les autèntiques.

A mitjan XIV alguns grups lul·listes van generar les suspicàcies de la Inquisició. És un aspecte clau per entendre la recepció posterior de Llull. Fra Nicolau Eimeric, inquisidor general de la Corona d'Aragó, va decidir actuar contra el conjunt de la seva obra. Malgrat que els lul·listes van aconseguir neutralitzar qualsevol atac, l'ombra de l'heterodòxia va planar des d'aleshores sobre seu.

- Ramon LLULL. *Doctrina pueril*. [Primera meitat s. xv]
Top.: Ms. 700
- Ramon LLULL. *Ars inventiva veritatis*. [S. XIV]
Top.: Ms. 877
- Ramon LLULL. *Excusatio Raymundi*. [Primera meitat s. xv]
Top.: Ms. 1451
- Ramon LLULL. *Doctrina pueril*. [S. XIV]
Top.: Ms. 3187
- Ramon LLULL. *Blaquerna*. Fragments. [Mitjan s. xv?]
Top.: Ms. 1804
- Ramon LLULL. *Molts y differents versos molt devots*. [Segona meitat s. XIV; afegit de la primera meitat s. XV]
Top.: Ms. 2017
- Ramon LLULL. *De convenientia fidei et intellectus in objecto*. [Finals s. XIV]
Top.: Ms. 1720
- Ramon LLULL. *Opera*. [S. XIV-XV]
Top.: Ms. 2261
- Ramon LLULL. *Introductoria Artis demonstrativae*. [S. XIV-XV]
Top.: Ms. 3076
- Ramon LLULL. *Novus tractatus de astronomia*. [Pas del s. XIV al XV]
Top.: Ms. 1452
- Ramon LLULL. *Doctrina pueril*, capítol *De religiós*. [Finals s. XIV]
Top.: Ms. 481

- Ramon LLULL. *Llibre de l'orde de cavalleria*. [Primera meitat s. xv]
Top.: Ms. 12
- Ramon LLULL. *Llibre de contemplació*. [Primera meitat s. xv]
Top.: Ms. 2007
- Ramon LLULL. *Arts de predicació*. [Primera meitat s. xv]
Top.: Ms. 2021
- Miscel·lània de textos lul·lians; copiada per Guglielmo Nardi, prevere. [Feltri, 1426-Venècia, 1438]
Top.: Ms. 682
- Recull d'autoritats i de textos lul·lians o d'inspiració lul·liana. [S. XV]
Top.: Ms. 2022
- Ramon LLULL. *Opera*. [S. XV]
Top.: Ms. 3174
- Recull miscel·lani de textos pseudo-lul·lians. [S. XV]
Top.: Ms. 1727
- Ramon LLULL. *Opera*. Còpia de Johannes de Burgúndia, 1450 i 1457
Top.: Ms. 3075
- Ramon LLULL. *Opera*. [Segona meitat s. XV]
Top.: Ms. 3078
- Ramon LLULL. *Lectura compendiosa super artem inveniendi veritatem; Ars compendiosa inveniendi veritatem*. [Finals s. XV]
Top.: Ms. 118

2. Dels inicis de la impremta al segle XVII

A partir de final del XV, i molt especialment durant els segles posteriors, el pensament de Ramon Llull i la seva Art, plantejada com un mètode universal, van ser objecte d'interès i de comentari de nombrosos intel·lectuals europeus.

Ben aviat s'inicia la ja llarga història de les edicions lul·lianes. L'any 1475 se'n va imprimir a Venècia un primer títol, la molt difosa *Ars brevis*. El paper de la impremta ha estat clau en la transmissió de l'obra lul·liana, tant dins del domini lingüístic català com en molts altres llocs d'Europa. Al mateix temps, però, es van continuar elaborant còpies manuscrites dels seus llibres.

També és a partir del segle XVI que s'inicia la reivindicació de la santedat de Llull, que xoca amb les prevencions dels seus detractors. La polèmica està servida. Des d'una i altra banda, es produiran tota mena de textos favorables i en contra.

- Ramon LLULL. *Deus cum tua summa perfectione incipit Ars generalis ultima* ... Fuit impressa hec ars Venetiis: per magistrum Philippum..., 1480 xiii Nouenbris
Top.: 5-IV-22
- Ramon LLULL. *Incipit liber diuinalis vocatus Arbor scientie*. Barchinone: per Petrum Posa ..., xxii Augusti 1482
Top.: Inc. 35-4º

- Ramon LLULL. *Deus cum gratia sapientia & amore incipit Ars brevis* ... [Romae: Eucharius Silber], millesimo quadringentesimo octuagesimo quinto [sic] XIII Februarii [14 febrer 1485]
Top.: 5-IV-20
- Ramon LLULL. *Omnium generalissimi artium clarissimi doctoris magistri Raymundi Lullii illuminati a Spiritu*

- *Sancto mirifice Prouerbiorum liber qui faustissime incipit*. [Barchinone]: per me Petrum Michael impressus fuit ..., x Madij 1493
Top.: Esp. 4-8º
- Ramon LLULL. *Apostrophe Raymundi*. [Barchinone]: opus presens impressum fuit impensis et arte Petri Posa ..., xiiij Augusti 1504
Top.: 5-VI-24
- Ramon LLULL. *Arbor scientie Raymundi*. Completum fuit Barchinone: per Petrum Posa, xx Augusti 1505
Top.: 5-VI-8
- Ramon LLULL. *Contenta primum volumen Contemplationum Remundi duos libros continens: Libellus Blaquerne de amico et amato* ... Impressum ... Parisiis: venales habes in leone argenteo vici sancti Jacobi: lehan Petit, x Decembris 1505
Top.: Mar. 64-4º
- Jaume GENER. *Ars methaphisicalis naturalis ordinis cuiuslibet rei intelligibilis arboris nature*. [Valencia]: fuit tradita impressori per ... Bartholomeum Gentil mercatorem cuius expensis fuit impressa in inçlyta vrbe Valencia per ... Leonardum Hutz..., [14 feb. 1506]
Top.: 5-IV-47
- Ramon LLULL. *Illuminati doctoris Raymundi Lullii omnium disciplinarum consumatissimi qui Deum et seipsam cognoscere docet, naturas substantiarum et eorum accidentium demonstrat moralesque virtutes et vitia complectitur Sententiarum libellus*. Impressum Venetiis: per Ioannem Tacuinum de Tridino, 1507 XII lulii
Top.: Mar. 80-12º
- Ramon LLULL. *Disputationem quam dicunt Remondi christiani et Homerij sarraceni; Demonstrationes per equiperantiam; Disputationem quinque hominum sapientium; Tractatulum de substantia et accidente Remondi Lullii* ... *lccitata*. Impressus Valentia: per Ioannem Iofredum, anno mdx pridie kalendas maias [30 abr. 1510]
Top.: 5-II-68
- Ramon LLULL. *Incipit Tractatus paruus De logica et De disputatione fidei et intellectus valde vtilis*. Presens opus impressum fuit in ciuitate Barchinone: per Carolum Amorosium: expensis vero domini Atarani militis ..., 1512
Top.: 5-II-69/1
- Ramon LLULL. *Raymundi Lullii doctoris illuminati De noua logica de correlatiuis necnon & de ascensu & descensu intellectus* ... Impressum ... Valentia: per ... Georgium Costilla, 1512 die vero nona mensis dezembris [9 des. 1512]
Top.: 5-IV-17
- Ramon LLULL. *Diui Raymundi Lullii doctoris illuminatissimi Ars inuentiua veritatis* ... In inçlyta ciuitate Valentia: per Didacum de Gumiel, xij Februarij 1515
Top.: Mar. 65-4º
- Ramon LLULL. *Arbor scientie venerabilis et celitus ... Raymundi Lullij* ... In cuius commendatione est hoc extemporaneum Iodoci Badij. Venales habentur Lugduni ...: in domo Francisci Fradin..., iij Nonas Maij 1515
Top.: 5-III-40
- *Spill de la vida religiosa*. Stampat en la insigne ciutat de Barcelona: per mestre Joan Rosembach, a xx del mes de octubre 1515
Top.: 11-V-15
- *Reymundus Offenbarung ist gefunden worden, ynn einem altern Buech: vor vil Jarn geschryben*. [Strassburg: Johann Prüss, 1520?]
Top.: 5-V-3/20
- Ramon LLULL. *Blanquerna: qui tracta de sinch estaments de persones, de matrimoni, de religio, de prelatura, de apostolical senyoria ... y del estat de vida hermitana contemplatiua* ... En Valencia: a casa de mestre Johan Joffre ..., 12 juliol 1521
Top.: Mar. 60-4º
- Ramon LLULL. *Prouerbia illuminati doctoris Reymundi Lullii* ... [Barchinone]: per me Petrum Michael impressus ..., x Madij 1524
Top.: 5-IV-49
- PSEUDO-RAMON LLULL. *Raimundi Lullii ... De secretis naturae siue Quinta essentia libri duo* ... Quae omnia solerti cura repurgata rerum natura studiosis recens publicata sunt per magistrum Gualtherum H.

- Ryff. Venetijs: apud Petrum Schoeffer germanum maguntinum, M.D.XLII [1542]
Top.: 5-I-53/2
- Phiippus ULSTADIUS. *Coelum philosophorum seu Secreta naturae: id est, quomodo non solum è vino, sed etiam ex omnibus metallis, fructibus, carne, ouis, radicibus, herbis & aliis quam plurimis quinta essentia siue aqua vitae, ad conseruationem humani corporis debeat educi, liber tum medicis ac chirurgis tum pharmacopolis, imo & omnibus sanitatis retinendae studiosis pernecessarius, ex variis authoribus, Ioanne de Rupeccissa, Raymundo Lullio, Arnolde de Villanoua, Albertoque Magno, à Philippo Ulstadio adiectis clarissimis figuris, collectus*. Parisiis: apud Viuantium Gautherot, 1543
Top.: 5-II-22
- PSEUDO-RAMON LLULL. *Raimondo Lullo maiorico filosofo acutissimo et celebre medico De' secreti di natura ò della quinta essentia libri due. Alberto Magno sommo filosofo, De cose minerali & metalliche libri cinque*. In Vinegia: per Gioambattista & Marchio Sessa fratelli, MDLVII [1557]
Top.: 5-I-59
- Ramon LLULL. *Artificium siue Ars brevis D. Raymundi Lullii ad absolendam omnium artium encyclopediam*. [Barchinone]: apud Claudium Bornatium ..., 1565
Top.: 5-I-26
- PSEUDO-RAMON LLULL. *Raymundi Lullii ... Testamentum duobus libris vniuersam artem chemicam complectens, antehac nunquam excusum ... Chymicae Agrippinae: apud Ioannem Byrckmannum, 1566*
Top.: 5-II-5
- Ramon LLULL. *Ars brevis illuminati doctoris magistri Raymundi Lullii* ... In cuius castigazione attendat lector quam castigatissimè ... Bernardus de Lavinheta artis illius fidissimus interpres insudarit ... Parisiis: apud Aegyidium Gorbinum ..., 1578
Top.: Mar. 76-12º
- Ramon LLULL. *Raymundi Lullii Opera ea quae ad adiuentam ab ipso artem vniuersalem, scientiarum artiumque omnium breui compendio firmaque ... Argentinae [Estrasburg]: sumptibus Lazari Zetzneri, 1598*
Top.: 5-II-42
- RAMON LLULL. *Opera*. [Ss. XVI i XVII]
Top.: Ms. 3188
- Joan SEGÚI. *Vida y hechos del admirable dotor y martyr Ramon Lull vezino de Mallorca. Con vn tratadillo llamado Desconsuelo compuesto por el mismo martyr* ... En Mallorca: por Gabr. Guasp, 1606
Top.: 5-II-7
- Ramon LLULL. *Arbol de la ciencia*. Nuevamente traducido y explicado por ... don Alonso de Zepeda y Adrada ... En Brusselas: por Francisco Foppens ..., 1663
Top.: Mar. 179-Fol.
- Ramon LLULL. *Libro de la Concepcion Virginal: por el qual se manifesta por razones necesarias que la Virgen purissima Madre de Dios fue concebida sin alguna mancha de pecado original* ... En Brusselas: en casa de Balthazar Vivien, 1664
Top.: 5-I-19
- Pierre BAUDOIN de MONTARCIS. *Traité de la raison ou l'on voit son origine, ce qu'elle est en Dieu, en l'art & en la nature: & comment par son moyen l'on peut trouver la verité ... & les applications de cette science generale et qu'elle [sic] est l'utilité qu'on peut esperer du Traité de la clef des secrets de la nature*. A Paris: chez François Le Cointe ..., M.DC.LXVIII [1668]
Top.: 5-III-15
- Jean BELOT. *Les Oeuvres de M. Jean Belot curé de Mil-monts, professeur aux sciences divines et celestes: contenant la chiromence, physionomie, l'art de memoire de Raymon Lull, traité des divinations* ... Dernière édition, reueuë, corrigée & augmentée de divers traictéz. A Rouen: chez Jean Berthelin ..., 1669
Top.: Res 2379-12º
- Ramon LLULL. *Ars brevis*. Castigata, capitibus divisa atque scholiis locupletata per R.P.F. Franciscum Marçal ... Palmae Balear: typis Raphaëlis Moya & Tho., 1669
Top.: 5-IV-6
- PSEUDO-RAMON LLULL. *Testamentum*. [S. XVI]
Top.: Ms. 1726

3. Segle XVIII i la defensa de l'ortodòxia

Amb el XVIII, en què continuen ben actives les polèmiques al voltant de la figura de Llull, es comencen a elaborar grans estudis biobibliogràfics amb l'objectiu de defensar-ne l'ortodòxia i la santedat, amb una orientació crítica i no merament hagiogràfica. Els mallorquins Jaume Costurer, amb les seves *Disertaciones históricas* i, sobretot, Antoni Ramon Pasqual, amb els quatre volums de les *Vindiciae lullianae*, creen les bases sobre les quals es construïren els estudis lul·lians moderns.

Al mateix temps, continuen imprimint-se les seves obres, majoritàriament traduïdes. En llatí, marca una fita bàsica l'aparició, entre els anys 1721 i 1742, dels vuit volums de l'edició Moguntina, impulsada per Ivo Salzinger. L'edició de Magúncia va incentivar la publicació mallorquina d'obres de Llull, sovint en espanyol, com les de les impremtes Frau o Capó.

- Jaume COSTURER i GARRIGA. *Disertaciones historicas del culto inmemorial del B. Raymundo Lullio ... y de la inmunidad de censuras que goza su doctrina : con un apendiz de su vida*. Sacalas a luz la Vniuersidad Lulliana del Reyno de Mallorca ... En Mallorca ... : en la empremta de Miguel Capó, 1700
TOP.: Bon. 10-IV-19
- Lullius rediuidus denudatus, oder, Neu-belebter und gründlich-erklärter Lullius durch seine vier und dreyssig weltbekannte Kunst-Proben oder Experimenten ... Nürnberg : in Verlegung Johann Ziegers, gedruckt im Jahr Christi 1703
TOP.: 5-II-43
- Ramon LLULL. *Arte breve del venerable maestro beato Reimundo Lullio, dotor illuminado de la orden 3ª de San Francisco*. [Principis s. XVIII]
TOP.: Ms. 9318
- Ramon LLULL. *Beati Raymundi Lulli ... Operum tomus I [-10] ...* Moguntiae : ex Officina Typographica Mayeriana per Joannem Majoricarum Häfner, 1721-1742
TOP.: Bon. 8-V-1
- Ramon LLULL. *Llibre de doctrina pueril ...* Traduït a llengua usual mallorquina per un devot deixeble seu à utilitat de los miñons de Mallorca. Palma : en la imprenta de Pere Antoni Capó ..., 1736
TOP.: 5-II-1
- Ramon LLULL. *Omnium scientiarum magistri Beati Raymundi Lulli ... Ars juris et Arbor imperialis ...* [Palmae] : ex typis Michaelis Cerda & Antich & Michaelis Amorós ..., 1745
TOP.: 5-I-36
- Ramon LLULL. *Beati Raymundi Lulli doctoris illuminati et martyris Liber magnus contemplationis in Deum ...* Palmae Majoricarum : typis Petri Antonii Capó & Michaelis Amorós, 1746-1749. 16 vol.
TOP. (vol. 1): Mar. 167-12º
- Ramon LLULL. *Blanquerna : maestro de la perfeccion christiana en los estados de matrimonio, religion, prelacia, apostolico señorío y vida eremitica ...* En Mallorca : en la oficina de la viuda Frau ..., 1749
TOP.: 5-IV-2
- Ramon LLULL. *Libro del amigo y del amado contenido en el Cap. CVII. del libro intitulado Blanquerna ...* Traducido en lengua española por un devoto del Santo ... [Mallorca] : en la oficina de la viuda Frau ..., 1749
TOP.: 5-II-2
- Ramon LLULL. *Libro Felix, ó Maravillas del mundo*. En Mallorca : en la oficina de la viuda Frau ..., 1750
TOP.: 5-IV-3
- PSEUDO-RAMON LLULL. *Beati Raymundi Lulli doctoris illuminati et martyris ... Opera medica* : continens quatuor libros. Majoricae : ex Officina Petri Antonii Capó, 1752
TOP.: 5-IV-28
- ANNA MARIA DEL SANTÍSSIM SAGRAMENT. *Exposicion de los canticos de amor compuestos por el inlycto martyr y doctor iluminado el B. Raymundo Lulio en el libro de amico et amato*. En Mallorca : en la oficina de Ignacio Frau ..., 1760. 2 vol.
TOP. (vol. 1): 5-IV-25
- Recull de cobles en català dedicades a diversos sants, una d'elles dedicada a Ramon Llull. [Ca. 1762]
TOP.: Ms. 1566
- Recull de documents dels dominicans de Mallorca, contraris a retre culte a Llull. 1750-1762
TOP.: Ms. 1277
- Antoni Ramon PASQUAL i FLEIXES. *Vindiciae Lullianae, sive Demonstratio critica immunitatis doctrinae ... Raymundi Lulli ... fundata in collatione textuum Lulli ... & in consensu doctrinae ...* Avenione [Avinyó]: apud J. Garrigan ..., 1778. 2 vol.
TOP. (vol. 1): 5-V-4

4. La Renaixença i la revalorització de l'obra

A partir del segle XIX s'inicia la reivindicació del vessant literari de la producció de Llull, i també de la seva aportació lingüística, fins aleshores poc remarcats. La recuperació de la literatura antiga, impulsada per la Renaixença, i el mateix clima favorable a la producció literària en català, va afavorir la publicació de l'extens volum amb les *Obras rimadas* de Ramon Llull, a càrrec de Jeroni Rosselló. Ell mateix impulsà un ambiciós programa d'edició de les obres catalanes de Llull, que malauradament no va arribar a completar-se. Altres estudiosos, com Marià Aguiló, van editar-ne altres llibres. La publicació dels seus textos va afavorir que poetes i escriptors, amb Jacint Verdaguer en un lloc destacat, hi entressin en contacte.

- Ramon LLULL. *Desconsuelo del admirable doctor y mártir Raymundo Lulio escrito en verso lemosin por él mismo*. Traducido al castellano por Nicolas de Pax. Palma : Imprenta de F. Rámis, 1852
TOP.: 5-IV-40
- Ramon LLULL. *Obras rimadas de Ramon Llull : escritas en idioma catalan-provenzal*. Publicadas por primera vez ... por Gerónimo Rosselló. Palma : Imprenta de Pedro José Gelabert, 1859
TOP.: 5-IV-64
- Jacint VERDAGUER. Còpia del *Llibre d'Amic e Amat*. 1871-1896
TOP.: Ms. 1463/13
- Jacint VERDAGUER. *Perles del Llibre d'Amic e d'Amat den Ramon Llull*. Amb una introducció den Miquel S. Oliver. Barcelona : Tip. L'Avenç, 1908
TOP.: Verd. 8-II-27
- *Homenage al beato Raimundo Lull en el sexto centenario de la fundacion del Colegio de Miramar*. Palma : Est. Tip. de Pedro José Gelabert, 1877
TOP.: 5-VI-25-4º
- Ramon LLULL. *Libre del orde de Cauayleria*. Compost a Miramar de Mallorca per Mestre Ramon Llull ... Barcelona : Estampa den Celesti Verdaguier, 1879
TOP.: A 83-8-3662
- Ramon LLULL. *Obras de Ramón Llull*. Texto original

- publicado con notas ... por Jerónimo Rosselló. Palma : [Tipografía de la Biblioteca Popular], 1886
TOP.: 5-III-67
- Ramon LLULL. *Blaquerne, l'anachorète, ou, 365 questions et réponses de l'ami et de son bien-aimé*. Genève : H. Trembley, [1890]
TOP.: 5-II-26
- Ramon LLULL. *The Order of Chivalry*. Translated from the French by William Caxton ; edited by F.S. Ellis. Hammersmith : printed by me William Morris at the Kelmscott Press, [1892 o 1893]
TOP.: 5-IV-46
- Ramon LLULL. *Le Livre de l'ami et de l'aimé*. Trad. par M. André. Bruxelles ; Paris : Bureau du Spectateur catholique, 1897
TOP.: 5-VI-31/13-15

5. La consolidació dels estudis lul·lians

Durant el segle XX Ramon Llull es consolida com un referent de primer ordre per a la cultura catalana, també en l'àmbit internacional. Entre els anys 1906 i 1950 apareixen a Mallorca els vint-i-un volums de les *Obres de Ramon Llull* (ORL), repeses a partir del 1990 per la *Nova Edició de les Obres de Ramon Llull* (NEORL). Paral·lelament, l'any 1959 s'inicia la publicació sistemàtica de la seva obra llatina, les *Raimundi Lulli Opera Latina* (ROL), primer a Palma i posteriorment a Turnhout, a cura de l'editorial belga Brepols.

L'accés als seus llibres afavoreix el desenvolupament dels estudis sobre el seu pensament i la seva obra i, doncs, una valoració més fonamentada de la influència i el paper cultural de primera magnitud exercits per Ramon Llull i el lul·lisme.

- Ramon LLULL. *Llibre de les bèsties*. Amb pròleg, notes bibliogràfiques i glossari den M. Obrador Bennassar. Barcelona : Llibreria "L'Avenç", 1905
TOP.: I-Verrié 34-12º
- Ramon LLULL. *Libre de Santa Maria*, còpia de Mateu Obrador. [Principis s. XX]
TOP.: Ms. 397
- Ramon LLULL. *Obres de Ramon Llull. Vol. 1, Doctrina pueril ; Libre del orde de cavalleria ... ; Libre de clerecia ; Art de confessió*. Transcripció ... den M. Obrador i Bennassar. Palma de Mallorca : Comissió Editora Lulliana, 1906
TOP.: 2002-8-4291
- Ramon LLULL. *Obres de Ramon Llull. Vol. 14, Proverbis de Ramon ; Mil proverbis ; Proverbis d'ensenyament*. Transcripció ... per Salvador Galmés. Palma de Mallorca : Diputació Provincial de Balears : Institut d'Estudis Catalans, 1928
TOP.: 2002-8-4304
- Ramon LLULL. *Poesies*. Text, notes i glossari de Ramon d'Alòs-Moner. Barcelona : [s.n.], 1925. (Els nostres clàssics. Col·lecció A ; 3)
TOP.: 2015-8-9808
- Ramon LLULL. *Pàgines escollides*. Selecció, pròleg i anotació de R. d'Alòs-Moner. Barcelona : Barcino, 1932. (Col·lecció popular Barcino ; 88)
TOP.: 2015-8-18248
- Tomàs CARRERAS i ARTAU; Joaquim CARRERAS i ARTAU. *Historia de la filosofía española : filosofía cristiana de los siglos XIII al XV*. Madrid : Real Academia de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales, 1939-1943. 2 vol.
TOP. (vol. 1): 2015-8-18222
- Ramon LLULL. *Obres essencials*. Barcelona : Selecta, 1957-1960. 2 vol.
TOP.: 2015-8-11834-11835
- Documentació administrativa relativa a la publicació de les *Obres essencials* de Llull per l'Editorial Selecta. [Ca. 1957]
TOP.: Fons J.M. Cruzet. Dossiers d'autor / Llull
- Ramon LLULL. *Raimundi Lulli Opera latina. Tomus I, 213-239, Opera Messanensia*. Edidit Johannes Stöhr. Palmae Maioricarum : Maioricensis Schola Lullistica del Consejo Superior de Investigaciones Científicas, 1959. (Corpus Christianorum. Continuatio Mediaevalis ; 32)
TOP.: 2015-8-11510
- Ramon LLULL. *Raimundi Lulli Opera latina. Tomus XIX, 86-91, Parisiis, Barcinonae et in Civitate Maioricensi annis MCCXCIX-MCCC composita*. Edidit Fernando Domínguez. Turnholti : Typ. Brepols, 1993. (Corpus Christianorum. Continuatio Mediaevalis ; 111)
TOP.: 5-V-47/XIX
- Miquel BATLLORI. *Ramon Llull en el món del seu temps*. Barcelona : Rafael Dalmau, 1960. (Episodis de la història ; 9)
TOP.: 2008-8-39064
- Robert D.F. PRING-MILL. *El microcosmos lul·lià*. Palma de Mallorca : Moll, 1961. (Biblioteca Raixa ; 55)
TOP.: 2004-8-10015
- Erhard-Wolfgang PLATZACK. *Raimund Lull : sein Leben, seine Werke, die Grundlagen seines Denkens (Prinzipienlehre)*. Düsseldorf : L. Schwan, cop. 1962-1964. (Bibliotheca Franciscana ; 5-6)
TOP. (vol. 1): 5-IV-59
- Frances A. YATES. *Assaigs sobre Ramon Llull*. Barcelona : Empúries, 1985. (Biblioteca universal Empúries ; 25)
TOP.: Ber-8-2259
- Jocelyn N. HILLGARTH. *Ramon Lull and Lullism in fourteenth-century France*. Oxford : Clarendon Press, 1971. (Oxford-Warburg studies)
TOP.: 2015-8-11833
- Jordi RUBIÓ i BALAGUER. *Ramon Llull i el lul·lisme*. Pròleg de Lola Badia. [Barcelona] : Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya : Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1985. (Obres de Jordi Rubió i Balaguer ; 2)
TOP.: Ber-8-2263
- Transcripció del *Llibre d'oració*, còpia de Jordi Rubió. Hamburg, 1913
TOP.: Arxiu literari Rubió. Arm. 2/7, 10
- Ramon LLULL. *Obres selectes de Ramon Llull*. Edició, introducció i notes de: Antoni Bonner. Mallorca : Moll, 1989. 2 vol.
TOP. (vol. 1): 5-III-68
- Anthony BONNER; Lola BADIA. *Ramon Llull : vida, pensament i obra literària*. Barcelona : Empúries, 1988. (Les naus d'Empúries. Pal Major ; 2)
TOP.: 2006-8-24728
- Robert D.F. PRING-MILL. *Estudis sobre Ramon Llull : 1956-1978*. A cura de Lola Badia i Albert Soler. Barcelona : Curial [etc.], 1991. (Textos i estudis de llengua catalana ; 22)
TOP.: 2009-8-17595
- Lola BADIA. *Teoria i pràctica de la literatura en Ramon Llull*. Barcelona : Edicions dels Quaderns Crema, 1992. (Assaig ; 10)
TOP.: 2008-8-21841
- Ramon LLULL. *Llibre del gentil e dels tres savis*. A cura d'Antoni Bonner. Palma de Mallorca : I.E.B., 1993. (Nova edició de les obres de Ramon Llull ; 2)
TOP.: 1994-8-1729
- Ramon LLULL. *Llibre d'amic e amat*. Edició crítica d'Albert Soler i Llopart. Barcelona : Barcino : Fundació Jaume I, 1995. (Els nostres clàssics. Col·lecció B ; 13)
TOP.: Ber-8-2266
- Josep PERARNAU. *De Ramon Llull a Nicolau Eimeric : els fragments de l'Art amativa de Llull en còpia autògrafa de l'inquisidor Eimeric integrats en les cent tesis antilul·lianes del seu Directorium Inquisitorum : lliçó inaugural del curs acadèmic 1997-1998*. Barcelona : Facultat de Teologia de Catalunya : Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya, 1997
TOP.: 2006-8-12626
- Jocelyn N. HILLGARTH (compilador). *Diplomatari lul·lià : documents relatius a Ramon Llull i a la seva família*. Traducció de documents a cura de L. Cifuentes. Barcelona : Edicions Universitat de Barcelona, 2001. (Col·lecció Blaquerna ; 1)
TOP.: 2001-8-11987
- Anthony BONNER. *The Art and Logic of Ramon Llull : a user's guide*. Leiden [etc.] : Brill, 2007. (Studien und Texte zur Geistesgeschichte des Mittelalters ; 95)
TOP.: 5-II-84
- Aldous HUXLEY. *La mort de Llull*. Traducció de Rosa Leveroni. [Entre 1940 i 1960]
TOP.: Ms. 3337

ramon llull: «Ha mester paraules e llibres»

24 de març a 27 d'abril de 2016

Horari:
De dimarts a divendres, d'11 h a 15 h i de 17 h a 20 h. Dissabtes de 10 h a 14 h.

Biblioteca de Catalunya

Generalitat de Catalunya Departament de Cultura

Any Llull 2015 2016

DL B 7669-2016